

Regnbågsfyrens värdegrund/principprogram samt jämställdhetspolicy

Åländska hbt-föreningen Regnbågsfyren bildades officiellt 24 augusti 2005, men de första stegen till föreningsbildandet togs redan hösten 2004. Regnbågsfyren är officiell medlemsförening i SETA (Sexuellt Likaberättigande r.f.), föreningen för homo, bi och transpersoner i Finland, seta.fi.

Regnbågsfyrens syfte, verksamhet och vision

Regnbågsfyren verkar för ökad synlighet av homo, bi, trans och queerpersoner på Åland, stödjer sexuellt likaberättigande samt könsidentiteters och könsuttryckens mångfald. Föreningen motarbetar diskriminering på grund av sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck och vill att homosexuella, bisexuella och transpersoner och andra personer med queera uttryck och livsval ska ha samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter som andra.

Regnbågsfyren arbetar för att synliggöra och minska heteronormativiteten i samhället, och visa på andra sätt att leva och vara på. Heteronormativitet och den homo och transfobi som den ger upphov till är grunden för att hbtq-personer utsätts för diskriminering och särbehandling.

Regnbågsfyren arbetar för att förbättra situationen för hbtq-personer genom politiskt påverkansarbete, information och sociala och stödjande verksamheter. Konkret kan detta röra sig om att skriva insändare, agera som remissinstans till Ålands landskapsregering, informera i skolor om hur det är att vara HBTQ, att arrangera Åland Pride och andra evenemang. Regnbågsfyrens arbete utgår från ett normkritiskt förhållningssätt, där man genom att ifrågasätta och förändra normer minskar diskrimineringen i samhället.

Regnbågsfyrens vision är ett samhälle fritt från där alla kan och vågar vara sig själva, oavsett könsidentitet eller sexuell läggning, och där hbtq-personer har samma rättigheter som alla andra.

Partipolitisk och religiös obundenhet

Regnbågsfyren är en partipolitiskt obunden förening. Regnbågsfyren kan dock välja att samarbeta med, eller ta avstånd från, partier eller organisationer i sakfrågor. I praktiken innebär detta att Regnbågsfyren samarbetar med de organisationer som delar våra mål och värderingar när det anses lämpligt. Det innebär också att Regnbågsfyren inte bjuder in organisationer som inte delar våra grundläggande värderingar till aktiviteter och samarbeten, inte bedriver påverkansarbete mot dem, men kan kommentera och debattera med dem när så anses lämpligt.

Regnbågsfyren är en religiöst obunden förening. Regnbågsfyren kan dock välja att samarbeta med, eller ta avstånd från, olika samfund eller organisationer i sakfrågor. Den religiösa obundenheten ska inte innebära att personer med en egen personlig trosuppfattning inte ska känna sig välkomna i föreningen. Allas rätt till sin egen tro eller personliga övertygelse ska respekteras.

Identitetsstärkande och rätten att definiera sig själv

Regnbågsfyren ska arbeta för att stärka hbtq-personers delaktighet, synlighet och rättigheter. Regnbågsfyren ska skapa möjligheter för hbtq-personers möjligheter till social samvaro och stärka deras kunskap om sina egna rättigheter. Regnbågsfyren ska på så sätt stärka hbtq-personer självkänsla, stolthet och möjlighet att påverka och förändra sina villkor. För Regnbågsfyren är rätten till självidentifikation central, vilket innebär att en persons sexuella läggning eller könsidentitet endast kan definieras av personen själv. Oavsett hur en person identifierar sig ska dennas val respekteras, och i detta ingår även möjligheten att inte definiera sig.

Mänskliga rättigheter och antidiskriminering

Regnbågsfyren tar ställning för alla människors mänskliga rättigheter. Det innebär att se att mekanismerna bakom diskriminering påminner om varandra oavsett om diskrimineringen beror på kön, könsidentitet, könsuttryck, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, funktionalitet, ålder eller sexuell läggning. Det innebär också att agera solidariskt när någon annan grupps rättigheter kränks.

Regnbågsfyren vill att alla hbtq-personer, och andra som stödjer Regnbågsfyrens värdegrund ska känna sig välkomna i organisationen. Det innebär också att Regnbågsfyren aktivt ska arbeta för att vara en inkluderande organisation genom att syna de normer och förväntningar som kan finnas inom organisationen, och som kan göra att någon i målgruppen inte känner sig välkommen. Hos Regnbågsfyren ska alla som delar värdegrunden, oavsett social bakgrund, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, funktionalitet, ålder, kön, könsidentitet, könsuttryck eller sexuell läggning känna sig välkomna.

Maktstrukturer och normkritik

Regnbågsfyren utgår i sitt arbete från ett normkritiskt förhållningssätt. Det innebär att Regnbågsfyren utgår från att hetero och cisnormativitet och den homo och transfobi som den ger upphov till är grunden för att hbtq-personer utsätts för diskriminering och särbehandling. Heteronormen och cisnormen finns överallt i samhället, gör det svårare för hbtq-personer att komma ut, och kan skapa självförakt och rädsla hos normbrytare. Regnbågsfyren arbetar för att synliggöra heteronormen och minska heteronormativiteten i samhället, och visa på andra sätt att leva och vara på. Genom att synliggöra att heterosexualitet och cis-könsidentitet inte är de enda identiteter som finns i samhället idag skapar Regnbågsfyren utrymme för alla att vara sig själva.

Regnbågsfyren är en feministisk organisation. Det innebär att Regnbågsfyren erkänner att det i samhället finns patriarkala maktstrukturer och normer som bygger på kön och genus. Män och maskulina uttryck är överordnade kvinnor och feminina uttryck, och olika förväntningar och normer för hur män och kvinnor ska vara utgör hinder för att kunna vara sig själv. Dessa strukturer begränsar allas möjligheter i samhället, och leder till sexism och trakasserier. Regnbågsfyren vill aktivt arbeta för att synliggöra, ifrågasätta och motverka sådana maktstrukturer och normer, både i och utanför organisationen. Regnbågsfyren strävar efter att ha en styrelse där både cis-män, cis-kvinnor, trans-kvinnor och transmän och

transpersoner såsom icke-binära, intersexuella och genderqueer är representerade. För att medlemsaktiviteter ska vara en frizon för alla har föreningen valt att inte efterfråga medlemmarnas könsidentitet. Däremot anordnar föreningen aktiviteter riktade till både män, kvinnor och transpersoner, såsom t ex tjej- och killkvällar och samtalsgrupper.

Regnbågsfyren är en antirasistisk organisation. Antirasism innebär en medvetenhet om att det finns normer kring vithet, etnicitet och religion som leder till privilegier för den som uppfyller dem. Dessa normer leder till fördomar, fientlighet och diskriminering mot personer som har en annan hudfärg än vit och som uppfattas ha ett annat ursprung eller tillhörighet än den åländska eller europeiska. Därmed begränsas också människors tillgång till makt och handlingsutrymme. Rasistiska strukturer är djupgående och rasistiska tankesätt är ofta omedvetna. Att arbeta aktivt mot rasism innebär att aktivt ta ställning när man ser rasism och att medvetandegöra och informera om vad rasism är. Regnbågsfyren ska arbeta med ett antirasistiskt förhållningssätt både i och utanför organisationen.

Regnbågsfyren uppmärksammar också att det finns andra normer som kan göra delaktighet i samhället såväl som i föreningens verksamhet svårt. Till exempel kan funktionalitet vara en sådan norm. Regnbågsfyren arbetar för att göra sina aktiviteter och arrangemang så tillgängliga som möjligt för alla oavsett funktionalitet.

Hållbarhet

Regnbågsfyren strävar efter att beakta ett hållbarhetsperspektiv i all sin verksamhet. Regnbågsfyrens arbete för likabehandling och allas möjlighet att vara sig själva är i sig ett arbete för ett socialt hållbart Åland. Regnbågsfyren tar också miljömässig hänsyn i verksamheten genom att minska klimat och miljöpåverkan och välja ekologiska och närproducerade alternativ.